

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Lipnie

87 - 600 Lipno
ul. Kościuszki 18/20
tel. fax (54) 287 32 24

e-mail: psse.lipno@pis.gov.pl
www.psselipno.pl

Lipno, dnia 30.03.2021r.

NHK.046.1.2021

L.dz.....

Starosta Powiatu Lipnowskiego

OCENA OBSZAROWA JAKOŚCI WODY PREZNACZONEJ DO SPOŻYCIA PRZEZ LUDZI DLA POWIATU LIPNOWSKIEGO ZA 2020r.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Lipnie zgodnie z § 23 ust. 1, 2, 3 pkt 3, ust. 4 pkt 1, ust. 5 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017r., poz. 2294) dokonał oceny obszarowej jakości wody produkowanej przez wodociągi na terenie powiatu lipnowskiego za 2020r.

Ogółem według ewidencji na dzień 31.12.2020r. - 19 wodociągów zbiorowego zaopatrzenia w wodę oraz 9 innych podmiotów zaopatrujących w wodę.

W roku sprawozdawczym ujęto 2 nowe obiekty (inne podmioty zaopatrujące w wodę);

1. przekazany przez PWIS w Bydgoszczy – Wodociąg lokalny Szpital Lipno, Spółka z o.o, Lipno, ul. Nieszawska
2. Wodociąg lokalny przy barze i polu biwakowym nad Jeziorem Łąkie, Rumunki Skępskie, gm. Skępe,

W okresie sprawozdawczym PPIS w Lipnie przeprowadził kontrolę i pobrał próby do badań laboratoryjnych z 16 wodociągów zbiorowego zaopatrzenia i z 5 innych podmiotów zaopatrujących w wodę.

Ponadto PPIS w Lipnie na bieżąco nadzoruje jakość wody ze wszystkich wodociągów poprzez:

- Weryfikację wywiązywania się dostawców wody z realizacji badań jakości wody wykonywanych w ramach kontroli wewnętrznej zgodnie z ustalonymi harmonogramami oraz terminowego przekazywania sprawozdań;
- Gromadzenie, weryfikacje, analizę i ocenę danych uzyskanych w wyniku prowadzonego monitoringu jakości wody;
- Informowanie właściwych burmistrzów/ wójtów o jakości wody na nadzorowanym obszarze – wydawanie okresowych ocen przydatności wody do spożycia.

Według szacunkowych danych w roku 2020 z wody produkowanej przez wodociągi powiatu lipnowskiego korzystało 64,61 tys. mieszkańców (w tym 478 osób zamieszkujących poza powiatem lipnowskim). Ponadto 553 osoby powiatu lipnowskiego posiadają dostęp do wody z sieci wodociągów publicznych spoza powiatu. Na ogólną liczbę ludności w powiecie lipnowskim - 65,57 tys. (dane z GUS na dzień 30.04.2020r.) około 64,78 tys. korzysta z wody z wodociągów sieciowych.

Wodę odpowiadającą wymaganiom rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017r., poz. 2294), dostarczały wszystkie 19 skontrolowane wodociągi zbiorowego zaopatrzenia w wodę i 9 innych podmiotów zaopatrujących w wodę.

W dwóch przypadkach na dzień 31.12.2020r. wodę oceniono jako warunkowo dopuszczoną do użytkowania:

1. Wodociąg lokalny RSP Lenie Wielkie, gm. Dobrzyń n.W – przekroczenia norm fizyko-chemicznych (zawyżony poziom żelaza i manganu) zaopatrujący ok. 180 osób,
2. Wodociąg lokalny przy barze i polu biwakowym nad Jeziorem Łąkie, Rumunki Skępskie, gm. Skępe (inny podmiot zaopatrujący w wodę) przekroczenie wskaźnikowego parametru mikrobiologicznego z jednoczesnym wykluczeniem parametru *Escherichia coli* i *Enterokoków* - woda warunkowo przydatna do spożycia przez ludzi po uprzednim jej przegotowaniu przez minimum 2 minuty (bez gwałtownego schładzania pozostawić do ostudzenia).

Z wody wodociągowej spełniającej wymogi rozporządzenia Ministra Zdrowia korzystało ok. 100 % mieszkańców powiatu. Żadnego ze skontrolowanych w 2020r. obiektów nie oceniono jako urządzenie dostarczające wodę o złej jakości mikrobiologicznej.

W roku 2020 przeprowadzono ogółem 35 kontroli i pobrano ogółem 75 próbek wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi do badań laboratoryjnych (w tym 52 w zakresie monitoringu parametrów grupy A, 7 monitoringu parametrów grupy B i 16 w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego).

Na zlecenia dostawców wody, pobrano i przebadano w ramach kontroli wewnętrznej 371 próbek (w tym 148 próbek zgodnie z harmonogramami, 180 próbek kontrolnych, 38 próbek wody surowej i 5 próbek pobranych w związku z awarią).

Liczba stwierdzonych kwestionowanych próbek w ciągu roku sprawozdawczego pod względem fizykochemicznym to 38, natomiast pod względem mikrobiologicznym – 53.

Ogółem wydano 19 decyzji merytorycznych (w tym 11 dotyczących poprawy jakości wody i unieruchomienia urządzeń, 1 ocena higieniczna, 3 umarzające, 4 dotyczące zmiany terminu wykonania, w tym 2 odmowne) oraz 19 ustalających wysokość opłaty.

Wydano 4 opinie higieniczne na materiały i wyroby użyte do dystrybucji wody. Wystosowano 5 upomnień. Wydano 2 tytuły wykonawcze. Nałożono 3 mandaty karne na ogólną kwotę 500 zł. Nałożono 4 grzywny na łączną kwotę 1750 zł.

Wystosowano ogółem 30 wystąpień dotyczących jakości wody. Wystąpienia dotyczyły głównie ocen wyników badań, jak i stwierdzanych nieprawidłowości w monitoringu jakości wody, prowadzonego w ramach nadzoru i kontroli wewnętrznej.

W roku 2020 wydano 10 ocen obszarowych za 2019r. dotyczących jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi w poszczególnych nadzorowanych gminach oraz powiatu. Ponadto wydano 94 okresowe oceny przydatności wody do spożycia przez ludzi.

Dostawcy wody uzgodnili z PPIS w Lipnie harmonogramy badania wody z wszystkich wodociągów w ramach kontroli wewnętrznej na rok 2020.

Badania zostały wykonane (monitoring parametrów grupy A rozszerzony głównie o badanie Enterokoków, Fe i Mn, monitoring parametrów grupy B) w większości w ilości próbek zgodnych z ustaleniami z PPIS w Lipnie.

W roku 2020 stwierdzono dużą liczbę przypadków zanieczyszczenia mikrobiologicznego wody w powiecie lipnowskim – 9 (w roku 2016 – 2; w roku 2017 – 4; 2018 – 12; 2019 - 8) prawdopodobnie spowodowane brakiem rygoru sanitarnego przy prowadzeniu prac modernizacyjnych, czy awariach.

Elementem zwiększającym wykrywalność przekroczeń norm mikrobiologicznych jest fakt ujęcia w badaniach parametrów grupy A - ogólnej liczby mikroorganizmów w 1 ml wody w temp. 22⁰C po 72 h, a także wyższa zgłaszalność awarii i wykonywanie badań wody po ich usunięciu.

W zaistniałych sytuacjach należy ściśle współpracować z PPIS w Lipnie.

Wydano 9 decyzji na poprawę jakości mikrobiologicznej wody w tym 2 dotyczące unieruchomienia wodociągu lub jego części. W 7 przypadkach stwierdzono przekroczenia wskaźnikowych parametrów mikrobiologicznych (ogólnej liczby mikroorganizmów w 1 ml wody w temp. 22⁰C po 72 h i bakterii grupy coli < 10jtk/ 100ml) wykluczając jednocześnie w badanych próbkach przekroczenia *Escherichia coli* i Enterokoki.

Niewłaściwą jakość mikrobiologiczną wody stwierdzano w 3 wodociągach publicznych: Chalin, gm. Dobrzyń nad Wisłą (dwukrotnie), Lipno, Skępe, wodociągu lokalnym RSP „AGROPOL” Lenie Wielkie, gm. Dobrzyń n. Wisłą oraz w 2 wodociągach lokalnych – innych podmiotów zaopatrujących w wodę tj. Wodociąg lokalny przy barze i polu biwakowym nad Jeziorem Łąkie, Rumunki Skępskie, gm. Skępe oraz Wodociąg lokalny Zajazd „KAMA Kowalski” Rumunki Skępskie, gm. Skępe, co skutkowało wydaniem 7 decyzji na poprawę jakości wody i wprowadzenie w trybie natychmiastowym gotowania wody przed spożyciem.

Ponadto w dwóch przypadkach wydano decyzje, którym nadano rygor natychmiastowej wykonalności nakazując unieruchomienie wodociągu lub jego części. Decyzje te dotyczyły:

- wodociągu publicznego Lipno - przekroczenia stwierdzono na dwóch różnych punktach sieci w zakresie bakterii grupy coli > 10 jtk (11 – 61 jtk) i *Escherichia coli* (11 – 61 jtk) - decyzja dotyczyła unieruchomienia całego wodociągu zaopatrującego ok. 13 tys. mieszkańców.

Woda z kranów nie mogła być przeznaczona do picia, przygotowywania posiłków, mycia naczyń, owoców i warzyw, mycia się, a w szczególności mycia zębów, rąk i przemywania otwartych zranień.

W w/w przypadku w krótkim terminie uzyskano poprawę jakości wody (przedłożono pozytywne wyniki badań wody wykonane w ramach kontroli wewnętrznej). Nie ustalono prawdopodobnej przyczyny.

- wodociągu publicznego Chojno, gm. Chrostkowo – w obrębie przyłącza wodociągowego do posesji Stalmierz 26, gm. Chrostkowo - przekroczenie stwierdzono na jednym punkcie sieci w zakresie bakterii grupy coli > 10 jtk (26 jtk), woda podawana do sieci była zgodna z normami i decyzja dotyczyła unieruchomienia jedynie przyłącza wodociągu zaopatrującego 5 mieszkańców.

Woda z kranów nie mogła być przeznaczona do picia, przygotowywania posiłków, mycia naczyń, owoców i warzyw, mycia się, a w szczególności mycia zębów, rąk i przemywania otwartych zranień.

W w/w przypadku w krótkim terminie uzyskano poprawę jakości wody (przedłożono pozytywne wyniki badań wody wykonane w ramach kontroli wewnętrznej).

We wszystkich przypadkach PPIS w Lipnie załączył treść komunikatu określającego ograniczenia w użytkowaniu wody w celu niezwłocznego poinformowania użytkowników.

Awaryjnym źródłem zaopatrzenia w wodę była woda konfekcjonowana – brak zbiorników do transportu wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi posiadających atesty higieniczne.

W większości przypadkach uzyskano poprawę jakości wody w roku sprawozdawczym (przedłożono pozytywne wyniki badań wody wykonane w ramach kontroli wewnętrznej). Jedynie wodę z Wodociągu lokalnego przy barze i polu biwakowym nad Jeziorem Łąkie, Rumunki Skępskie, gm. Skępe na dzień 31.12.2020r. oceniono jako warunkowo dopuszczoną do użytkowania – przekroczenie normy mikrobiologicznej nie zostało usunięte w ustalonym terminie, wystosowano upomnienie, w związku z zaprzestaniem działalności (obiekt sezonowy) poinformowano pisemnie o obowiązku przedłożenia wyników badań wody przed rozpoczęciem sezonu 2021.

„RSP „AGROPOL” nie doprowadziła jakości wody w zakresie norm mikrobiologicznych z wodociągu zakładowego do obowiązujących norm sanitarnych w ustalonym terminie. W związku z powyższym PPIS w Lipnie w dniu 23 marca 2020 roku wystawił upomnienie nr 11/2020. Mimo upływu terminu wskazanego w upomnieniu – RSP „AGROPOL” nie przedstawiła sprawozdań z badań próbek wody, w których jakość mikrobiologiczna wody do spożycia spełniałaby normy sanitarne określone w przepisach prawa.

W dniu 7 kwietnia 2020r. Rolnicza Spółdzielnia Produkcyjna „AGROPOL” z siedzibą w Leniach Wielkich 32, 87-610 Dobrzyń nad Wisłą przekazała drogą elektroniczną wniosek w zakresie przedłużenia terminu wykonania pkt 1 decyzji PPIS w Lipnie Nr 43/2020 z dnia 06.03.2020r.

PPIS w Lipnie w dniu 24.04.2020r. wydał decyzję nr 698/2020 odmowy zmiany prawomocnej decyzji Nr 43/2020 z dnia 06.03.2020r.

Po uprawomocnieniu w/w decyzji odmowy PPIS w Lipnie w dniu 12 maja 2020r. wystawił tytuł wykonawczy N.HK nr 6/2020. W dniu 21 maja 2020 roku PPIS w Lipnie nałożył na RSP „AGROPOL” postanowieniem nr 18/2020 grzywnę w celu przymuszenia do wykonania obowiązku niepieniężnego w wysokości 500 zł oraz wezwał do wykonania przedmiotowego obowiązku w terminie 30 dni od dnia otrzymania tegoż postanowienia. W dniu 29 maja 2020 roku PPIS w Lipnie nałożył na RSP „AGROPOL” postanowieniem nr 23/2020 kolejną grzywnę w celu przymuszenia do wykonania obowiązku niepieniężnego w wysokości 500 zł oraz wezwał do wykonania przedmiotowego obowiązku w terminie 30 dni od dnia otrzymania tegoż postanowienia.

Podejmowane działania naprawcze przez właściciela wodociągu nie przyniosły poprawy jakości wody w zakresie mikrobiologicznym, dlatego też prezes zarządu wystąpił z wnioskiem do PPIS w Lipnie (data wpływu 04.08.2020). o akceptację prac modernizacyjnych w SUW (wymiana złóż w zbiornikach filtracyjnych) i prolongatę terminu doprowadzenia jakości wody do wymagań określonych w przepisach prawa. PPIS w Lipnie uznał wniosek za zasadny i postanowieniem nr 30/20 zawiesił postępowanie egzekucyjne do dnia 16.10.2020r. (zgodnie z wnioskiem RSP „AGROPOL”). Ze względu na utrzymywanie się niewłaściwej jakości wody po ustalonym terminie PPIS w Lipnie podjął z urzędu postępowanie egzekucyjne i nałożył kolejną grzywnę w wysokości 500zł.

Na podstawie sprawozdań z badań wody wykonanych w grudniu stwierdzono, że jakość wody podawanej do sieci uległa poprawie pod względem mikrobiologicznym.

Niewłaściwa jakość mikrobiologiczna wody w tym wodociągu utrzymywała się ok. 10 miesięcy.

Ponadto ze względu na brak bieżących informacji o prowadzonych działaniach naprawczych oraz brak wyników badań kontrolnych w ustalonym w decyzji terminie wystosowano 2 upomnienia (dotyczyły wodociągu publicznego Skępe).

W roku sprawozdawczym prowadzone były również dwa postępowania administracyjne w celu wyegzekwowania poprawy jakości wody w zakresie składu fizykochemicznego wody w stosunku do właścicieli dwóch wodociągów lokalnych:

wodociągu lokalnego RSP „AGROPOL” Lenie Wielkie, gm. Dobrzyń n. Wisłą – woda warunkowo dopuszczona do użytkowania ze względu na przekroczenia norm żelaza i manganu zgodnie z decyzją PPIS w Lipnie nr 1035/2020 z dnia 01.09.2020r. (decyzja zmieniająca nr 2176/20 z dnia 03.11.2020), który stwierdził warunkową przydatność wody do spożycia dla ludzi z w/w wodociągu lokalnego przy zachowaniu dopuszczalnych maksymalnych wartości poziomu manganu do 100 µg/l (norma 50 µg/l) i żelaza do 500 µg/l (norma 200 µg/l). Termin wykonania obowiązków nałożonych decyzją ustalono do 20.11.2020r.

Dotychczas nie uzyskano właściwej jakości wody pod względem fizykochemicznym (żelazo, mangan) zgodnej z obowiązującymi normami sanitarnymi. Wystosowano upomnienie, tytuł wykonawczy i nałożono grzywnę w celu przymuszenia do wykonania w kwocie 250 zł. Sprawa w toku.

wodociągu lokalnego Zajazd „KAMA Kowalski” Rumunki Skępskie woda warunkowo dopuszczona do użytkowania ze względu na przekroczenia norm żelaza i manganu zgodnie z decyzją PPIS w Lipnie od 10.09 do 31.10.2020r. Przedstawione wyniki badań kontrolnych pozwoliły uznać decyzję za wykonaną

Stwierdzone w toku bieżącego nadzoru nieprawidłowości w funkcjonowaniu wodociągów.

Nałożono 3 mandaty karne na ogólną sumę 500 zł.

Po zapoznaniu się ze sprawozdaniami badań wody, wykonanymi w ramach kontroli wewnętrznej, stwierdzono trzy krotnie konieczność przeprowadzenia kontroli w zakresie poprawności prowadzenia kontroli wewnętrznej jakości wody oraz oceny stosowania procedury dotyczącej postępowania na wypadek pogorszenia jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

Na podstawie kontroli sanitarnych stwierdzono m.in. następujące nieprawidłowości zdrowotne:

- a) brak informacji (wymagane 7 dni roboczych od dnia sporządzenia sprawozdania) do PPIS w Lipnie o pogorszeniu jakości wody, do tego stopnia, że woda nie odpowiadała wymaganiom określonym w załączniku Nr 1 lit. C, tab. 2 lp. 13 w/w rozporządzenia, co stanowi naruszenie § 6 pkt 2 lit. c w/w rozporządzenia;
- b) nie wykonanie w ustalonym terminie badań wynikających z harmonogramu kontroli wewnętrznej;
- c) dostarczanie wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi nie spełniającej wymagań określonych w przepisach prawa, co stanowi naruszenie art. 109 §1 pkt 2 ustawy z dnia 20 maja 1971r. Kodeks wykroczeń (j.t. Dz. U. z 2019r., poz. 821 z późn. zm.) oraz art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 7 czerwca 2001r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (j.t. Dz. U. z 2019r., poz.1437).

W związku z powyższym nałożono mandaty karne oraz obciążono kosztami kontroli. Przedstawiciele firm pouczono o konieczności przestrzegania zapisów w/w rozporządzenia.

W roku 2020 stwierdzano odchylenia od aktualnie obowiązujących norm fizykochemicznych - dotyczyło to głównie poziomu manganu, utlenialności, mętności i żelaza (najczęściej w wodzie podawanej do sieci i w odcinkach sieci w bliskiej odległości od SUW) jednak znacznie rzadziej niż w latach ubiegłych. Znaczne przekroczenia zostały wykryte w wodociągu publicznym Jastrzębie, zgodnie z doniesieniami odbiorców.

Stwierdzane przekroczenia miały charakter chwilowy (nie potwierdzały się w badaniach kontrolnych, bądź były eliminowane w krótkich terminach).

Stwierdzone przekroczenia norm z w/w wodociągów nie stwarzały zagrożenia wystąpienia niekorzystnych skutków dla zdrowia użytkowników. Woda w tych przypadkach może jednak posiadać zabarwienie, mętność co jest wykrywane i nieakceptowane przez konsumentów. Ponadto korzystanie z takiej wody może powodować brudzenie prania czy urządzeń sanitarnych.

W roku 2019 wydano 1 decyzję administracyjną na stan sanitarno – techniczny pomieszczeń i urządzeń wodociągowych Stacji Uzdatniania Wody w Chalinie, gm. Dobrzyń nad Wisłą z terminem wykonania do 30.04.2020r. W maju bieżącego roku stwierdzono wykonanie wszystkich nałożonych obowiązków

W związku z prowadzonymi modernizacjami SUW należy stwierdzić, że stan sanitarno – techniczny większości obiektów jest bardzo dobry.

W roku 2019 oddano do użytku kolejną nową SUW Grochowalsk, w 2020 nową SUW Skępe, w lipcu 2020r. rozpoczęto budowę kolejnej w Dobrzyniu nad Wisłą (planowane oddanie do użytkowania w lipcu 2021r.), w trakcie opracowywania projekt budowy nowej Stacji w Chalinie, gm. Dobrzyń nad Wisłą.

W ramach czynności kontrolnych stwierdzono że:

- Wodociąg publiczny Lipno od dnia 01.01.2019r. produkują wodę nie posiadając aktualnego pozwolenia wodnoprawnego. Nie wskazano przyczyny takiego stanu, poinformowano jedynie, że zlecono opracowanie operatu wodnoprawnego.
- W powiecie lipnowskim na 31 funkcjonujących ujęć wody jedynie 17 posiada aktualne decyzje ustalające strefy ochrony bezpośredniej.
- Wodociąg lokalny „DAWTONA” Sp. z o.o. Lipno, posiada decyzje ustalającą strefy ochrony bezpośredniej jednak stwierdzono niezgodne z decyzją zagospodarowanie tych stref (wybetonowane, zgodnie z decyzją powinny być zagospodarowane zielenią). Pismem z dnia 19 grudnia 2019r. sprawę przekazano do załatwienia Dyrektorowi Zarządu Zlewni w Toruniu. Do dnia dzisiejszego brak informacji o sposobie załatwienia sprawy.

PPIS w Lipnie w roku 2020 nie otrzymał żadnego zgłoszenia o reakcjach niepożądanych związanych ze spożyciem wody z terenu powiatu lipnowskiego.

Załącznik Nr 1 – Ocena jakości wody na terenie Powiatu Lipnowskiego za 2020.

Otrzymują:

1. Adresat
2. A/a